

Вступ — Introduction	12
Про цю книгу — About this book	13

ЛІТЕРИ ТА ЗВУКИ LETTERS AND SOUNDS

01 А, Бе, Ве, Ге, Ге...	16
Alphabet: printed and handwritten letters	
02 Україна та українська мова	18
Capital and lowercase letters	
03 А-а-а! О! Е-е-е... Ух!	20
Vowel sounds. Stressed and unstressed vowels	
04 Маля їсть яблуко.	22
Special letters: я, ю, є, ї	
05 Голодна ґава і холодна кава	24
Consonants: voiced and voiceless. Sounds [дж], [дз]. Letter щ	
06 Лис у лісі	26
Consonants: hard and soft	
07 Сіль і перець	28
The soft sign ь	
08 Сім'я на подвір'ї	30
The apostrophe '	
09 Ніс, о-ко, го-ло-ва	32
Syllables and word division	
10 Ка́ва, кав'я́рня, кавова́рка	34
Word stress	
Повторення №1	36
Review 1	
Мій прогрес №1	37
My progress 1	

ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ. ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ PERSONAL PRONOUNS. QUESTIONS AND ANSWERS

11 Як ти? Як ви?	38
Personal pronouns	
12 Я Тарас. А як вас звати?	40
Accusative case of pronouns	
13 У мене теж є сестра.	42
Genitive case of pronouns (with a preposition)	
14 Хто це? Це Володимир. Що це? Це булава.	44
Animate and inanimate nouns. Where? Here, there	
15 Це ти? Ні, це не я.	46
Negative sentences. Yes/No questions and answers	
16 Це Тарас і Софія, а то Микола й Олена.	48
Conjunctions і, й, та, а	
17 Це кава чи чай? Це кава або чай.	50
Conjunctions або, чи. Alternative questions	
Повторення №2	52
Review 2	
Мій прогрес №2	53
My progress 2	

ДІЄСЛОВО. МИНУЛИЙ І МАЙБУТНІЙ ЧАС VERB. PAST AND FUTURE TENSES

61	Україна була, є і буде. The verb “to be” in the past, present, and future tenses	152
62	Я працював і вона працювала. Past tense: introduction	154
63	Він їв — і поїв, він платив — і заплатив. Verb aspect: imperfective vs perfective	156
64	Я довго робила — і нарешті зробила. Aspectual pairs with prefixes	158
65	Я вивчаю українську і вже вивчив абетку. Aspectual pairs with internal changes	160
66	Вони довго йшли і прийшли. Verbs of motion in the past tense	162
67	Я буду читати. Я питиму коктейль. Future tense. Imperfective aspect	164
68	Я приготую борщ, а тоді подивлюся кіно. Future tense. Perfective aspect	166
69	Я буду їхати і слухати подкаст. Verbs of motion in the future tense	168
70	Я готувала соус, а він нарізав овочі. Complex sentences with conjunctions	170
	Повторення №9 Review 9	172
	Мій прогрес №9 My progress 9	173

НАКАЗОВИЙ СПОСІБ. КЛИЧНИЙ ВІДМІНОК IMPERATIVE MOOD. VOCATIVE CASE

71	Іди вперед! Будь собою! Imperative mood: second person singular (ти)	174
72	Зробіть завдання. Тепер перевірмо! Imperative mood: first and second person plural (ми, ви)	176
73	Допоможи мені! Imperative mood with the dative case	178
74	Іване! Марічко! Vocative case	180
75	Вибач, Олю! Вибачте, пані Ольго! Informal and formal language. Politeness	182
	Повторення №10 Review 10	184
	Мій прогрес №10 My progress 10	185
	Відповіді — Answer key	174
	Словничок — Vocabulary	176
	Додаток: Дієслова — Appendix: Verbs	178
	Про авторку — About the author	186
	Про Ukrainian Lessons — About Ukrainian Lessons	187

18

Мій кіт, моя машина, моє місто

Gender of nouns

18.1

Це мій батько, Степán. Це моя ма́ма, Галина.

А це моє село́, Грушки.

All nouns in the Ukrainian language have **рід** — *gender*: ♂ **чоловічий рід** — masculine gender; ♀ **жіночий рід** — feminine gender; ✨ **середній рід** — neuter gender.

Even objects have gender, for example, **стіл** (table) is masculine, **ша́фа** (closet) is feminine. There is no need to memorize each noun's gender — it's usually clear from the word ending.

18.2

Рід іменників

Gender of nouns

♂ Чоловічий рід <i>Masculine gender</i>	♀ Жіночий рід <i>Feminine gender</i>	✨ Середній рід <i>Neuter gender</i>
-consonant	-а, -я	-о, -е
чоловік хлопець дім чай	жінка дівчина ка́ва Земля́	місто село́ со́нце мо́ре
-о, -а, -я for males	-ість	-а, -я (often young creatures)
ба́тько та́то дя́дько Павло́ Мико́ла Ілля́ суддя́	раді́сть молоді́сть націона́льність	курча́ цу́ценя́ ім'я́
	A few nouns ending in -в, -ж, -ч, -ь	-ння, -сся, -ття, -ччя, etc.
	кров любо́в зустріч ніч річ подо́рож ві́дповідь о́сінь сі́ль	завда́ння воло́сся життя́ But: стаття́ is feminine
		Some unchangeable loanwords
		кіно́ меню́ таксі́

The gender of a noun is important because it determines the gender of other words that describe it, like adjectives and pronouns. Here is how it works with the pronouns **мій** (my) and **твій** (your, singular informal):

18.3

♂ Чоловічий рід	♀ Жіночий рід	✨ Середній рід
🐱 Це мій кіт. 👤 Це твій батько?	🚗 Це моя машина. 👧 Це твоя дитина?	🏡 Це моє місто. 🐛 Це твоє цуценя?

Depending on the noun's gender, the corresponding personal pronoun can be used as its substitute:

18.4

він	вона́	вонó
— Де мій чай? — Він тут.	— Що робить твоя сестра́ ? — Вона́ спить.	— Це село́ велике? — Ні, вонó мале.

1 Listen to 18.5 and choose the gender of the nouns in the sentences.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
чоловічий										
жіночий	✓									
середній										

2 Sort the body parts into three columns by gender and use them with “This is my...”. Check with 18.6.

волосся	вухо	голова	живіт	кров	ніс	нога	обличчя
око	палець	рот	рука	серце	спіна	язик	
♂ Мій	♀ Моя			☀ Моє			
.....
.....
.....
.....

Це моє волосся.

3 Cross out the extra word, which is different from the others by gender.

- аптека, ~~кафе~~, лікарня, церква 3 Галя, Ілля, Катя, Наталія 6 взуття, життя, сміття, стаття
- 1 земля, море, небо, сонце 4 ліжко, місце, місто, місяць 7 дерево, дядько, молоко, яблуко
- 2 весна, літо, осінь, зима 5 ім'я, неділя, п'ятниця, сім'я 8 кухня, лікарня, кохання, гривня

4 Make questions and answers following the model. Check with 18.7.

- Де дідусь? 2 — Де Микола? 4 — Де таксі? 6 — Де метро?
- *Він тут.*..... — — —
- 1 — Де тітка? 3 — Де дитина? 5 — Де музей? 7 — Де сіль?
- — — —

5 Fill in the blanks with the correct feminine word from the box. Check with 18.8.

- річ ніч сіль кров любов відповідь ~~радість~~ осінь подорож національність
- Наша донька — це наша *радість*..... 5 Ця до України особлива.
- 1 Моя — канадка. 6 Надворі була темна
- 2 Ця морська смачна. 7 Комп'ютер — це корисна
- 3 Ось моя на це питання. 8 Твоя гріє моє серце.
- 4 — моя улюблена поря року. 9 У людей — червона

6 Fill in the blanks using **мій, моя, моє**. Then complete the form with your own information.

Анкета		Приклад
1	<i>Моє</i> ім'я:	Олена
2 прізвище:	Шевчик
3 дата народження:	11 січня 1992 року
4 місце народження:	Черкаси, Україна
5 країна проживання:	Україна
6 національність:	українка
7 стать:	жінка
8 рідна мова:	українська
9 електронна пошта:	olena.shevchuk1@mail.ua
10 телефон:	063-427-52-89

48 Я знаю її і думаю про неї

Accusative case: personal pronouns

48.1

Я знаю **цю дівчину**.

Я знаю **її**.

Я **її** знаю.

Я думую **про цю дівчину**.

Я думую **про неї**.

Я **про неї** думую.

Особові займенники (я, ти, він, etc.) act in a special way in the accusative case: they have different forms whether they are used with or without a preposition. Some change only in stress (**менé** vs. **про мéне**), some change at the beginning (**йогó** vs. **про ньогó**), and some stay the same (**нас**, **вас**).

Compare the forms in the table below, listen and repeat to feel the difference — especially in the stress.

48.2

Знахідний відмінок. Особові займенники
Accusative case. Personal pronouns

Називний <i>Nominative</i>	Без прийменника <i>Without a preposition</i>	З прийменником <i>With a preposition</i>
Хто? <i>Who?</i>	Кого? <i>Whom?</i>	Про кого? <i>About whom?</i>
я	менé	про мéне
ти	тебé	про тéбе
він	йогó	про ньогó
вона́	її	про неї́
вонó	йогó	про ньогó
ми	нас	про нас
ви	вас	про вас
вони́	їх	про них

Notice that **йогó** and **її** work as both accusative pronouns and possessive pronouns with identical forms:

- **Я знаю йогó.** — I know him.
- **Це йогó авто́.** — This is his car.
- **Ти бачиш її́?** — Do you see her?
- **Це її́ до́нька.** — This is her daughter.

Personal pronouns in the accusative case can appear before or after the verb:

- **Я люблю її́.**
- **Я її́ люблю.**

It is even possible to start a sentence with an accusative pronoun:

- **її́ я люблю.** (less common)

1 Listen to 49.4 and select whether the sentence contains a noun in the accusative or locative case.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Знахідний										
Місцевий	✓									

2 Make sentences by putting the words in brackets in the locative case. Check with 49.5.

Де ти?	Де кішка?	Де твій телефон?
(в, університет) <i>Я в університеті.</i>	(у, квартира) <i>Вона у квартирі.</i>	(в, машина) <i>Він у машині.</i>
1 (в, спортзал)	9 (на, балкон)	17 (на, кухня)
2 (в, готель)	10 (в, коридор)	18 (у, туалет)
3 (в, ліфт)	11 (в, спальня)	19 (на, крісло)
4 (в, укриття)	12 (на, шафа)	20 (на, полиця)
5 (в, метро)	13 (в, гараж)	21 (на, робота)
6 (в, трамвай)	14 (в, сад)	22 (у, таксі)
7 (на, пошта)	15 (на, дерево)	23 (у, кишень)
8 (на, станція)	16 (на, підвіконня)	24 (у, пальто)

3 Describe where these people live. Use the words in the given order and put the place names into the locative case. Check with 49.6.

- Емілі, в, Лондон, в, Англія → *Емілі живе в Лондоні в Англії.*
- 1 Педро, в, Барселона, в, Іспанія →
- 2 Франсуа, в, Париж, у, Франція →
- 3 Ліліана, в, Богота, в, Колумбія →
- 4 Такеші, в, Токіо, в, Японія →
- 5 Лі, в, Пекін, в, Китай →
- 6 Джон, в, Сідней, в, Австралія →
- 7 Остап, в, Ковель, в, Україна →
- 8 Інге, в, Стокгольм, у, Швеція →

4 Ask your partner about different places or answer the questions about yourself.

- У якій країні ви живете?
- Ви живете в місті чи в селі?
- Де ви працюєте або вчитеся?
- У якій кімнаті ви зараз?
- Де ви зазвичай обідаєте?
- Де ви зазвичай купуєте продукти?
- У якій країні ви хочете побувати?

Повторення №4: Уроки 24–32

Review 4: Units 24–32 — Adjectives and Adverbs

This review is not about perfection — it is an opportunity to identify which grammar points you may want to revisit and practise further. If needed, use the corresponding unit indicated on the right to review the topic.

Each sentence may have one or more correct answers. Select all that apply.

1	Це діти. А твій Б твої В його Г її	Урок 24
2 це пальто? А Чий Б Чия В Чиє Г Чиї	Урок 24
3	Де валіза? А їх Б їхній В їхня Г їхні	Урок 24
4	Ваша кава дуже А смачний Б смачна В смачне Г смачні	Урок 25
5	Це син... виноград. А -ий Б -ій В -і Г -є	Урок 25
6	Борщ і деруни — це страви. А український Б українська В українське Г українські	Урок 25
7	Це домашн... вино. А -ій Б -е В -є Г -і	Урок 25
8	Ця книжка, а нудна. А нецікава Б не цікава В нецікаво Г не цікаво	Урок 26
9	Моя машина не дорога, а дешева. А дуже Б досить В не Г зовсім не	Урок 26
10 шкарпетки малі. А Цей Б Ця В Це Г Ці	Урок 27
11 шарф довгий, а короткий. А цей, той Б це, те В ці, оті Г цей, отой	Урок 27
12 це дерево? А Що Б Як В Яке Г Те	Урок 28
13 смачні вареники! А Який Б Що В Яке Г Які	Урок 28
14	Який чай? А цей Б ця В це Г ці	Урок 28
15	У блакитні очі. А він Б його В нього Г них	Урок 29
16	Який у телефон? А тебе Б тобі В ваш Г вас	Урок 29
17	Це цікаве запитання! А така Б таке В яка Г яке	Урок 30
18	Що калина? А така Б таке В яка Г яке	Урок 30
19	Як добр...! А -ий Б -а В -е Г -о	Урок 31
20 цікаво? А Тобі Б Тебе В Вас Г Вам	Урок 32